

Vuosikertomus 2020

taito
ITÄ-SUOMI

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminnanjohtajan katsaus

1. Toiminta-ajatus
2. Visio ja strategia
3. Organisaatio
4. Tulosalueet
  - 4.1. Käsityökulttuuri
    - 4.1.1. Kenkävero
    - 4.1.2. Kurssi- ja näyttelytoiminta

    - 4.1.3. Taito-käsityökoulu
    - 4.1.4. Työpajatoiminta
    - 4.1.5. Asiantuntijapalvelut
    - 4.1.6. Tulosten arviointi
  - 4.2. Käsityöelinkeino
    - 4.2.1. Käsityöyrittäjäyhteistyö
    - 4.2.2. Taito Shop -myymäläketju
    - 4.2.3. Myymäläverkosto
    - 4.2.4. Tulokset ja niiden arviointi
5. Muu toiminta
  - 5.1. Viestintä
  - 5.2. Edustukset, jäsenyydet ja asiantuntijatehtävät
6. Hallinto ja henkilöstö
  - 6.1. Vuosikokous ja jäsenistö
  - 6.2. Hallitus
  - 6.3. Tilintarkastajat
  - 6.4. Henkilöstö
7. Talous
  - 7.1. Tuloslaskelma
  - 7.2. Tase ja tilintarkastuskertomus
  - 7.3. Toiminnan rahoitus ja avustus käyttö

VUOSI 2020

Meillä piti olla juhlavuosi, mutta olikin Koronavuosi. Maaliskuun 13. päivänä Kenkäverossa juhlittiin Green Key -sertifikaattia ja kuultiin uutinen Suomen siirtymisestä poikkeusoloihin. Alkujärkytyksen jälkeen alkoi selviytymistarina, jota emme unohda koskaan.

Kurssi- ja käsityökoulutoiminta piti keskeyttää, ravintola suljettiin. Myymälät hiljenivät, koska liikkumista piti välttää. Tapahtumat toisensa jälkeen peruuntuivat. Alkoi epävarmuus tulevaisuudesta, joka jatkuu edelleen.

Alkuhämmennyksen jälkeen kokosimme luovuutemme ja voimamme. Ihmiset kaipaivat tekemistä kotiin. Myös maskien käyttöä suositeltiin, vaikka niiden hyödyistä käytiinkin yhteiskunnassa kiivasta keskustelua varsinkin keväällä.

Aloitimme kangasmaskien ompelun. Kangasmaskeja myytiin omista myymälöissä sekä verkkokaupan kautta ympäri Suomea huikeat 35 000 kappaletta vuoden aikana.

Panostimme koko vuoden tarvikepakettien ja käsityömateriaalien myyntiin. Malleja suunniteltiin, työohjeita kirjoitettiin, kuvattiin ja tuotteistettiin verkkokauppaan yhdessä koko henkilökunnan voimin. Käsitöiden tekemisestä tuli valtava trendi, tuntui, että koko Suomi neuloo.

Kun yhteiskunta avautui ja rajoitukset lievenivät, käynnistyi kesäsesonki ja se olikin todella hyvä varsinkin Kenkäverossa. Panostimme terveysturvallisuuteen, väljyyksiin ja viihtyvyyteen. Tapahtumia ei järjestetty, mutta siitä huolimatta kävijöitä oli enemmän kuin edellisellä vuonna.

Saimme niin asiakkailta kuin sidosryhmiltä paljon kannustusta, joka omalta osaltaan auttoi jaksamaan, vaikka vuosi oli hyvin raskas. Ylpeitä voimme kuitenkin olla siitä, että pystyimme turvaamaan työpaikat. Keväällä jouduimme turvautumaan lyhytaikaisiin lomautuksiin, mutta kesällä koko henkilökunta palasi töihin. Henkilötyövuosia kertyi 38, luku on ollut vuosittain noin 40-45.

Ketterällä toiminnalla ja sitoutuneen henkilökunnan mahtavalla työpanoksella voimme iloita siitä, että yhdistyksen talous saatiin pidettyä hyvänä.

Lämmin kiitos jäsenille ja asiakkaille, Taito ry:lle, Opetus- ja kulttuuriministeriölle, Etelä-Savon ELY-keskukselle ja -maakuntaliitolle, kunnille ja muille yhteistyökumppaneille ja sidosryhmillemme sekä yhdistyksen hallitukselle ja henkilökunnalle avoimesta ja tuloksellisesta yhteistyöstä.

Anne Ossi
Toiminnanjohtaja

1. TOIMINTA-AJATUS

Käsi- ja taideteollisuusjärjestön toiminta-ajatuksena on käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona. Järjestö haluaa olla tunnettu ja vaikuttava käsityön kehittäjä.

Taito Itä-Suomi ry:n toiminta-ajatuksena on käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona Etelä- ja Pohjois-Savossa.

Nimihistoria;

Mikkelin läänin Kotiteollisuusyhdistys 1908–1992

Mikkelin käsi- ja taideteollisuus ry 1992–2006

Taito Itä-Suomi ry 2006-

2. VISIO JA STRATEGISET LINJAUKSET

Taito Itä-Suomi ry on monipuolinen, asiakkaita kiinnostava käsityön tavaramerkki, jonka uskottavuuden näyteikkuna on Kenkävero. Palvelut ja tuotteet antavat asiakkaille mielihyvää ja iloa. Innovatiivinen toiminta luo seudulle uusia työpaikkoja ja tuloja käsityö- ja pienyrittäjille.

Strategiset linjaukset:

-Kenkävero on lippulaiva ja sille on turvattu riittävät toiminta- ja kehittämisresurssit

-Kenkäveron kävijämäärän säilyttäminen

-Kenkäveron lähiruokaravintolan brändin vahvistaminen

-Taito käsityökoululle turvataan riittävät toiminta- ja kehittämisresurssit

-Taito Shopit on talouden kivijalka ja tuotevalikoimassa oltava ”helmiä” – vain meiltä saatavia tuotteita

-Myynti- ja markkinointi oltava asiakkaita koskettavaa ja tehokasta

-Kurssi- ja leiritoimintaa laajennetaan toimipisteiden ulkopuolelle

-Käsityöyrittäjille tarjotaan näkyvyyttä Taito Shoppeissa ja Kenkäverossa

-Toimintaa kehitetään kampanjaluontoisemmaksi ja tartutaan ilmiöihin

-Toimitaan vastuullisesti

-Talouden turvaamiseksi uskallettava tehdä rohkeita päätöksiä. Toimialuetta ei olla laajentamassa aktiivisesti.

-Resursseja henkilökunnan innovatiivisuuteen ja sitouttamiseen

-Visuaalisuus näkyy kaikessa toiminnassa ja sillä erotetaan kilpailijoista

-Näyttelyitä määrällisesti vähemmän, monipuolinen asiakkaiden osallistaminen

3. ORGANISAATIO

Käsi- ja taideteollisuusjärjestö on valtakunnallinen kaksikielinen järjestö, jonka muodostavat valtakunnallisella tasolla Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry ja aluetasolla 19 käsi- ja taideteollisuusyhdistystä, joista yksi on Taito Itä-Suomi ry. Ohessa organisaatio.

4.1. KÄSITYÖKULTTUURI

4.1.1. KENKÄVERO

Vuosi oli Kenkäveron 30-vuotisjuhlavuosi, joka pandemian takia jäi varsin pienelle huomiolle. Kaikki tapahtumat koko vuodelta peruttiin. Onneksi kesällä kotimaan matkailu oli vilkasta ja Kenkäverossakin kävi paljon kotimaisia matkailijoita. Pandemiasta aiheutuneet rajoitukset vaikuttivat yhdistyksen toiminnassa eniten juuri Kenkäveroon. Kenkäveron kokonaiskävijämäärä tipui noin 135 000 kävijään (2019 kävijöitä 161 000).

Perinteistä yö tapahtumaa 5.12. Kenkäverossa ei voitu järjestää, mutta päärakennus valaistiin sinivalkoisella juhlavalaistuksella itsenäisyyspäivänä kaupunkilaisten iloksi.

Saimaa brändin vahvistaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa on ollut aktiivista koko vuonna.

Onni elää makrameessa oli Kenkäveron juhluvuoden näyttely 1.6.-30.10.2020

Green Key -sertifikaatin luovuttivat Lenita Toivakka/Global Compact ja Hanna Liappis/Green Key:stä. Tunnustuksen vastaanottivat yhdistyksen ympäristövastaava Reeta Vaha ja toiminnanjohtaja Anne Ossi.

Paikallisuudesta ja vastuullisuudesta on tullut entistä vahvempi trendi. D.O.Saimaa -alkuperäismerkin saaneet tuotteet olivat näyttävästi esillä Kenkäveron myymälässä. Myös Kenkäveron leipomon tuotteille on saatu D.O.Saimaa -merkki.

Kenkäveron puutarhassa kesään viettävät lampaat ja kanat olivat erityisen suosittuja tänä vuonna. Perheet kävivät rapsuttelemassa lampaita paljon myös aukioloaikojen ulkopuolella.

PAPPILAN HÄTÄVARA

hankkeelle saatiin ELY-keskukselta kehittämisrahaa Kenkäveron uusien palveluiden kehittämiseen. Hankkeessa tehtiin mm. esiselvitys mobiilisovelluksen tekemisestä, tuotteistettiin leipomoon uusia tuotteita, kehitettiin ympäristöystävällisempiä pakkauksia myymälään ja koulutettiin henkilökuntaa.

Korona rajoitukset ravintolatoiminnassa poikivat hyvääkin. Kenkäveron buffee-tyyppinen lounas uudistettiin vadeilla pöytiin tarjottavaksi brunssiksi, josta jäi uusi pysyvä toimintamalli.

4.1.2. KURSSI- JA NÄYTTELYTOIMINTA KÄSITYÖKESKUKSISSA

Kuluneena vuonna järjestettiin 211 eri kurssia käsityökeskuksissa.

Lyhyt kurssien lisäksi järjestettiin senioreiden käsityökerhoja. Uutuutena olivat kesäkurssit sekä etäyhteydellä järjestetyt kurssit. Rajoituksista huolimatta kurssitoiminta oli loppujen lopuksi vilkasta.

Vuoden käsityötekniikka koko Taitojärjestössä oli vuoleminen. Rajoitusten takia vuolutyöpajoja pystyttiin järjestämään harmillisen vähän.

Onni elää makrameessa -näyttelyn oheistuotteena julkaistiin ohjekirja, josta otettiin toinen painos syksyllä. Malleja kirjaan suunnittelivat sekä henkilökunta että ostettiin ulkopuolisilta.

Villapaitojen neulominen suorastaan räjähti koronavuonna. Erityisen suosittuja olivat suomalaisesta lampaan villasta neulottavat kaarrokeneuleet.

Kurssien peruuntuessa keväällä asiakkaat tekivät myös makramee-töitä paljon. Keväällä asiakkaille tehtiin myös opetusvideoita omatoimiseen opeteluun. Käsityökoulun opettaja Anni Heikkinen teki opetusvideon amppelin solmisesta, jonka voi katsoa netistä;
<https://www.youtube.com/watch?v=CZPpEBxckmg>

KORONATUKEA

Yhdistys sai Opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustusta keskeytyneen kurssi- ja neuvontatoiminnan uudelleen käynnistämisen palkkakuluihin, koulutustoimintaa tukeviin laitehankintoihin, kiinteisiin koulutustilakuihin ja kurssien markkinointiin.

Avustuksella käynnistettiin kurssitoiminta kesäkurseilla ja tehtiin opetusvideoita. Hankittiin uusia tietokoneita ja sähköisiä näyttöjä, joiden avulla etäopetusta voitiin järjestää huomattavasti aktiivisemmin kuin ennen. Lisäksi tehtiin syksyn opetuskaudelle uusi neulemallisto, jonka ohjeiden avulla asiakkaat pystyivät harrastamaan käsitöitä omatoimisesti. Mallisto sai hyvän vastaanoton ja toimintatapaa päätettiin jatkaa myös keväällä.

Ohni elää käsityössä -ohjelehteä jaettiin asiakkaalle ilmaiseksi ikään kuin lohtulahjana.

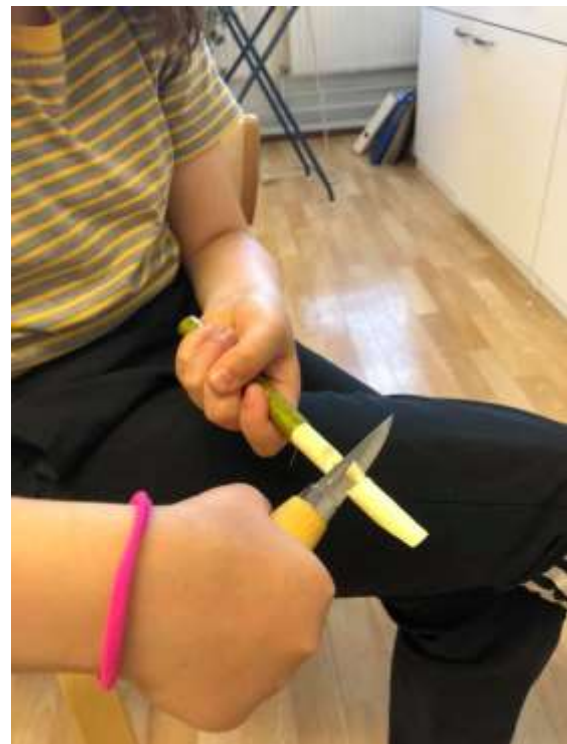

Kuva Pieksämäen käsityökoulusta.

4.1.3. TAITO – KÄSITYÖKOULU

Vuoden 2008 alusta alkaen yhdistyksellä on ollut Opetusministeriön lupa järjestää taiteen perusopetusta ja saada siihen valtionosuutta laskennallisen opetustien määrän mukaan. Tuettu tuntimäärä kuluneena vuonna oli 2478, josta 21% jyvitetiin Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuusyhdistykselle. Käsityökouluissa opiskeli keväällä 127 ja syksyllä 130 lasta ja aikuista Mikkelissä, Pieksämäellä, Varkaudessa ja Joroisissa.

Opetuksen järjestämisessä noudatettiin koko vuoden kunkin sairaanhoitopiirin ja kaupungin antamia ohjeita liittyen lasten ja nuorten harrastustoimintaan. Keväällä kaikki ryhmät olivat etäopetuksessa pari kuukautta. Syyskausi pystyttiin viemään lähiopetuksena.

Käsityökouluissakin vuotiin vuoden käsityötekniikan teeman mukaisesti.

KORONATUKEA

Taiteen perusopetukseen saatiin myös Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta, jota saatiin etäopetuksen käynnistämiseksi ja pienemmissä ryhmissä opettamisesta syntyneisiin lisäkuluihin. Avustuksella hankittiin myös käsityökouluihin uusia opetusvälineitä ja kalusteita, mm; ompelukoneita, saumureita, 3D-tulostin nikkarikouluun ja läppäreitä.

Avustus haettiin ja saatiin koko Savon Taito-käsityökoululle, joten Taito Ylä-Savolle hankittiin avustuksella myös opetusvälineitä ja korvattiin kustannuksia.

4.1.4. TYÖPAJATOIMINTA

Työpajatoiminta koronavuonna oli varsin pientä. Kudontapajoissa omatoimisesti oli kutojia mutta oikeastaan muuta toimintaa ei ollut, koska tapahtumia ei järjestetty.

Kutojille pääsy kudonnan työpajaan rajoituksista huolimatta oli mieluisaa.

4.1.5. ASIAANTUNTIJAPALVELUT

Koulutuspalveluja myytiin Soisalon seutuopistolle ja Linnalan kansalaisopistolle.

Yhdistys on myynyt Taito – käsityökoulun yhteyshenkilön palveluja Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuusyhdistykselle.

Myös Mikkelin kansalaisopisto on vuokralaisena Kenkäveron savipajassa.

Mittari	Tulos 2020	Tulos 2019
Kurssit asiakkaat	1268	4934
Käsityökoulut asiakkaat	130	166
Työpajat asiakkaat	3720	13 667
Näyttelyssä kävijät (hlö)	145 545	160 876

4.1.6. TULOSTEN ARVIOINTI

Kurssitoiminta on edelleen keskeistä yhdistyksen toimintaa. Kursseja järjestettiin lähes yhtä monta kuin edellisenä vuonna 234 > 211. Mutta asiakasmäärä romahti neljännekseen, koska osallistujamäärä/kurssi oli huomattavasti pienempi. Ja koska saatiin Opetusministeriön tukea, kurssi järjestettiin jopa kahdelle osallistujalle.

Kurssitoiminnan tuotekehitystä tehdään paitsi yhdistyksen omissa tiimeissä myös valtakunnallisissa työryhmissä. Ideoita kurssien aiheiksi haetaan sosiaalisesta mediasta, lehdistöstä sekä alan messuilta.

Koronavuosi oli myös ponnahduslauta virtuaalisille etäkursseille, joiden osuus varmuudella tulee kasvamaan kurssitoiminnan valikoimassa tulevaisuudessa. Muutamia pilottikursseja etänä järjestettiin loppuvuodesta mm. työtoimintana.

4.2.1. YRITTÄJÄYHTEISTYÖ

Kulunut vuosi on erityisen hankala käsiyrittäjille. Lähes kaikki messuta-pahtumat peruttiin koko Suomessa. Myöskään yhdistyksessä ei pystytty järjestämään tapahtumia, joissa käsi-työläiset olisivat pystyneet myymään tuotteitaan. Onneksi kaikki Taito Shopit saatiin pitää auki ja pystyttiin ostamaan käsityöläisiltä tuotteita myyntiin.

*Virtuaalimessut tulivat ehkä jäädäkseen mes-
sutoimintaan.*

*Maskiompelimo sai paljon huomioita niin asi-
akkaiden kuin mediankin keskuudessa.*

4.2.2. TAITO SHOP - MYYMÄLÄKETJU

Yhdistyksen myymälät, Kenkävero ja 5 Taito Shop – myymälää muodostavat myymäläketjun. Koko Taito Shop ketjussa on 23 liikettä ympäri Suomea. Taito Itä-Suomi johtaa ja organisoii Taito Myymälät Oy:n toiminta. Toiminta keskittyy lähinnä taito-shop.fi – verkkokaupan toiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

TAITOSHOP.FI -VERKKOKAUPPA

Verkkokaupasta tuli koronavuoden pelastus. Yhdistys nelinkertaisti verkkokauppamyynnin.

Verkkokaupan myynnistä valtaosa muodostui käsityömateriaaleista, ohjekirjoista ja tarvikepaketeista. Toki kangasmaskien myyntikin oli merkittävää. Verkkokaupan toimivuuteen ja markkinointiin panostettiin paljon. Verkkokaupan sisältöä kehitetään koko ajan, jotta mahdollisimman moni asiakas löytäisi sen. Keskeistä on tuotteiden nouseminen hakukoneilla sekä tuoteselosteiden selkeys, luotettavuus ja informatiivisuus.

Myymälätoimintaa mitataan paitsi talouden kannattavuusluvulla myös ostoina yrittäjiltä.

4.2.4. ELINKEINOTOIMINNAN TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS YRITTÄJYYTEEN:

Mittari	Tulos -20	Tulos -19	Tulos -18	Tulos -17	Tulos -16
Tuoteostot yrittäjiltä ja valmistuspalkat (€)	604 968	800 469	863 194	904 600	1 110 770

Tulosten arviointi ja vaikuttavuus yrittäjyyteen

Yhdistys on edelleen merkittävänä osataja monelle pienyrittäjälle. Kuluneena vuonna valmiiden tuotteiden myynti laski, joten ostotkin olivat pienemmät. Vaikka oman tuotannon osuus liikevaihdosta on kasvanut tuntuvasti, työllistää sekin paikallisia; mainostoimisto-, kuvaaja- ja painopalveluja on ostettu ennätysellisen paljon kuluneena vuonna. Kangasmaskien leikkuupalvelut ostettiin mikkeliäiseltä ompelimoilta.

Materiaalin myynnillä paikattiin tuotemyyntiä. Yhdistys aloitti oman OLLI-langan maahan tuonnin keväällä. Syksyn sesonkiin tehtiin paljon neulemalleja, joita myytiin tarvikepakettina niin omassa myymälöissä kuin verkkokaupan kautta ympäri Suomea.

5.0. MUU TOIMINTA

5.1. VIESTINTÄ

Valtaosa tiedotuksesta ja markkinoinnista on siirtynyt verkkoon. Viestinnän pitää olla myös monikanavaista. Sisältötuotannon ja hakukoneissa näkyvän osuus kasvaa.

Kenkäverolle ostettiin näkyvyyttä sekä printti että digitaalisista medioista, on tehty erilaisia suoramarkkinointikampanjoita ja osallistuttu alueen matkailujulkaisuihin. Mediaa ostettiin kuluneena vuonna huomattavasti vähemmän kuin normaali vuosina. Vastavasti tiedotukseen ja sisällön tuotantoon panostettiin paljon.

Kenkäveron kotisivut ovat osoitteessa www.kenkavero.fi, jossa on myös englannin kieliset sivut..

Yhdistyksellä on käytössä toiset kotisivut www.taitoitasuomi.fi.

Taito Shopit ja käsityökeskukset markkinoivat palveluita sosiaalisessa mediassa, paikallislehdissä, uutiskirjeillä sekä suorapostituksien avulla.

Kaikilla yksiköillä on omat Facebook- ja Instagram sivut.

5.2. EDUSTUKSET, JÄSENYYYDET JA ASIANTUNTIJATEHTÄVÄT

Kiinteistö Oy Kenkäveronniemi,
Anne Ossi, hallituksen jäsen
Taito myymälät oy, Anne Ossi hallituksen pj
Mikkelin seudun matkailupalvelu ry, Anne Ossi
varapj
Saimaan Charmantit Oy, Anne Ossi,
hallituksen jäsen
Palvelualojen työnantajat PALTA ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Etelä-Savon kauppakamari
Savonlinnan seudun matkailu oy
As Oy Saijonhovi (Mikkelin käsityökeskus)
Kiinteistöyhtiö Martinkartano (Pieksämäki)
Mikkelin Puhelinyhdistys
Mikkelin kaupunkikeskustan kehittämis-
yhdistys MIKKE ry
Pieksämäen keskustan kehittämissyhdistys
PIEKSÄ RY
Savonlinnan keskustan kehittämissyhdistys
SAKKE ry
Varkauden kehittämissyhdistys Potkuri ry

6. HALLINTO JA RESURSSIT 6.1. VUOSIKOKOUS

Jäseniä 1266 (v. 2019 1249jäsentä)
Yhdistyksen vuosikokous pidettiin
23.6.2020 Kenkäverossa ja puheen-
johtajana toimi Anne Pitkänen.

*Väljyyksiin kiinnitettiin paljon huomiota niin
Kenkäverossa kuin Taito Shopien koulutusti-
loissa.*

6.2. HALLITUS

Puheenjohtaja Virpi Siekkinen
Varapuheenjohtaja: Risto Ockenström,
TTM, Pieksämäki
Päivi Ylönen, opinto-ohjaaja, Mikkel
Jukka Kumpusalo, klusterikoordinaat-
tori, Mikkel
Pia Puntanen, historian tutkija, Mikkel
Eija Tanninen-Komulainen, toiminnan-
johtaja, Kuopio
Riitta Vahela-Kohonen,
kehittämispäällikkö, Savonlinna
Sihteeri: Anne Ossi, toiminnanjohtaja

*Visuaalisuudesta, kauneudesta ja kukista ei
tingitty epävarmoista ajoista huolimatta.*

6.3. TILINTARKASTAJA

KHT Jenny Kovanen

6.4. HENKILÖSTÖ

Kuluneena vuonna yhdistyksessä palkattuna työskenteli 59 (vuonna 2019 oli 72) henkilöä, joista vakituisessa kokoaikaisessa työsuhteessa oli 28. Lisäksi oli työssä oppijoita ja muita harjoittelijoita oli 9 (12).

Hallinto ja kehittämisspalvelut

Pursialankatu 6, Kenkävero, Mikkeli
Ossi Anne, toiminnanjohtaja
Pitkänen Anne, myyntipäällikkö
Numminen Pia, koulutuspäällikkö
Mellblom Erja, tuottaja
Vaha Reeta, puutarhuri/tuottaja
Kuokkanen Juhani, näyttelymestari
Laaksonen Anniina, taloussihteeri

Kenkäveron myymälä

Torikka Päivi, myymälänhoitaja
Forss Kaija, myyjä

Kenkäveron ravintola ja leipomo

Manninen Erna, deli- ja ravintolatoiminnanpäällikkö
Kantanen Jari, keittiömestari
Kainulainen Sari, kokki
Tesarczyk-Holopainen Virpi, vuorovastaava
Kuparinen Leena, leipuri
Nykänen Eevi, siistijä

Keittiömestari Jari Kantanen avustaa kuvaaja Pihla Liukkosta kesätuotteiden kuvauksissa.

Taito Shop Mikkeli

Kauppakeskus Akseli, Hallituskatu 7
Immonen Verna
Kaisa Ronkanen

Henkilökunta oli mallina useissa mainoskuvis-
sa. Tässä kuvassa Kaisa Ronkanen poseeraa
Onni elää käsityössä -asiakaslehden kannessa
kevääällä.

Käsityökeskus Mikkeli, Vuorikatu 5
Heikkinen Anni, käsityökouluopettaja

Taito Shop Kuopio, Haapaniemenkatu 28
Lankinen Mervi, myymälänhoitaja
Miettinen Mari, neuvoja
Vauhkonen Sanni, myyjä

Taito Shop Savonlinna, Puistokatu 7
Puurtinen Johanna, myymälänhoitaja
Louhelainen Teija, neuvoja
Lampinen Maarit, neuvoja

Taito Shop Varkaus, Kauppakatu 17
Ahokas Minna, myymälänhoitaja
Kettunen Tarja, neuvoja
Turtiainen Soile, myyjä

Taito Shop Pieksämäki, Keskustie 16
Mikkonen Leila, myymälänhoitaja
Kaartinen Marjo, erikoisneuvoja

7 TALOUS

7.3. Toiminnan rahoitus ja avustusten käyttö

Yhdistyksen tuloslaskelma jaetaan varsinaiseen toimintaan ja varainhankintaan. Varsinaisen toiminnan tuloja ovat materiaalityyppi, neuvonta- ja kurssimaksut sekä avustukset. Liiketoiminnan tuloja ovat Taito Shoppien, Kenkäveron myymälän, tukkumyynnin ja ravintolatoiminnan tulot.

Kokonaisliikevaihto oli 3,3 me (3.2 me). Avustusten ja hankerahoitusten osuus oli yhteensä 18 % (13 %), nousu johtui saaduista korona-avustuksista. Korona avustuksia saatiin ELY-keskukselta ja Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Liikevaihdosta tukkumyyntiä oli 85 000 e (149 207 e). Verkkokaupan liikevaihto oli 365 000 e, joka on 20 % koko Taito Shop liiketoiminnan myynnistä. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 4 %.

Varaston arvo on 488 425 euroa.

Yhdistyksellä on vuoden vaihteessa hyvä maksuvalmius johtuen joulumyynnistä. Sesonkiluonteinen toiminta on kuitenkin haasteellinen maksuvalmiudelle toukokuun ja marraskuun lopussa, eli sesonkien alussa, kun on tehty paljon ostoja. Pitkäaikaisia velkoja ei ole.

Avustukset ja hankerahoitukset vuonna 2020

Avustuksen myöntäjä	2020	2019	2018	2017
Opetus- ja kulttuuriministeriön tuki	237 000	246 000	245 000	245 000
Taiteen perusopetus OKM	93 135	88 876	83 766	81 098
Ok-opintokeskus	19 378	16 595	16523	14 920
Kuntien avustukset	43 200	43 200	45 000	45 000
OKM / yleisavustukset / Korona	153 000	0	0	0
ELY-keskus / Korona /kehittämisraha	43 120	0	0	0

Avustusten avulla yhdistys voi toteuttaa toiminta-ajatustaan; käsityökulttuurin edistäminen taitona ja elinkeinona. Yhdistyksen tehtävänä on luoda käsityö mahdollisimman monen ihmisen ulottuville. Tehtävänä on tarjota mahdollisuuksia taidon kehittämiseen käsityökeskuksissa, kursseilla ja teemailloissa sekä käsityökouluissa. Taitojen oppimisen lisäksi käsitöiden harrastamisella on ihmiselle muitakin myönteisiä vaikutuksia. Tänä koronavuonna käsitöiden harrastaminen on auttanut monia selviytymään yksinäisyydestä, tuonut onnistumisen iloa ja sisältöä elämään.

Kenkäveroon kohdistuvista avustuksista hyötyy paitsi yhdistys myös koko suomalainen käsi- ja taideteollisuus. Moni Kenkäveron kävijä käy ensimmäistä kertaa käsi- ja taideteollisuusalan näyttelyssä, jossa hänellä on mahdollisuus nähdä, mitä kaikkea Suomessa osataan tehdä pienissä yrityksissä. Samalla hän tutustuu alan markkinointiverkostoon ja saattaa innostua kokeilemaan itsekin tekemistä.

Kenkäveron matkailullisesta vetovoimasta hyötyvät muutkin eteläsavolaiset matkailu- ja muut pienyrittäjät.

TAITO ITÄ-SUOMI RY

TULOSLASKELMA

1.1.2020 - 31.12.2020

1.1.2019 - 31.12.2019

VARAINAINEN TOIMINTA

Käsityötaidot

Tuotot			598 986,64			702 495,06
Kulut	henkilöstökulut	-352 848,50			-452 189,08	
	muut kulut	-647 285,53			-568 249,42	
			-1 000 134,03		0,00	-1 020 438,48
Tuotto/Kulujäämä			-301 147,19			-317 943,42

Käsityötaidot

Eritysavustus OKM			70 000,00
hankkeen kulut	henkilöstökulut	-41 749,41	
	muut kulut	-31835,13	-73 384,54
Tuotto/Kulujäämä			-3 384,54

Talteen perusopetus

Tuotot			29 631,77			32 814,32
Kulut	henkilöstökulut	-85 665,23			-86 765,37	
	muut kulut	-50 410,45			-55 952,68	
	poistot	-2 729,90	-138 805,58		-909,97	-143 828,00
Tuotto/Kulujäämä			-109 173,81			-110 813,68

Talteen perusopetus

Eritysavustus OKM			130 000,00	Kässä plus hanke		7 153,21
Talteen perusopetukseen						
Hankkeen kulut	henkilöstökulut	-36 052,52				
	muut kulut	-102 025,87			-7 527,05	
			-136 078,39			-7 527,05
Tuotto/Kulujäämä			-8 078,39			-373,84

VARAINAISEN TOIMINNAN TULOS

-421 783,93

-429 130,94

LIIKETOIMINTA

Varainhankinta

Tuotot			1 916 702,33			2 029 329,72
Kulut	Henkilöstökulut	-616 674,38			-654 382,61	
	Muut kulut	-1 260 006,77			-1 371 896,94	
	Poistot	-12 265,05	-1 888 948,20		-2 544,02	-2 026 823,57
Tuotto/Kulujäämä			27 756,13			506,15

Peppilän hätävara-hanke

Tuotot			43 120,00
Kulut	henkilöstökulut	-37 785,62	
	muut kulut	-32 245,31	-70 030,93
Tuotto/Kulujäämä			-26 910,93

LIIKETOIMINNAN TULOS

845,20

506,15

Jäsenmaksut	13 230,00			13 405,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	30,39			70,23
OKM avustus	237 000,00			248 000,00
Talteen perusopetuksen Valtion avustus	115 095,00			110 836,00
Kuntien avustukset	43 200,00			43 200,00
Ok-opintokeskus	19 378,53			16 595,50
		427 933,92		430 106,73

VEROT

-169,04

-101,23

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

6 826,15

1 380,71

Taito Itä-Suomi ry	TASE	TASE
	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	13 899,00	10 361,95
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	426 571,60	426 571,28
PYSYVÄT VASTAAVAT	440 470,60	436 933,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	488 425,29	553 476,79
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	26 993,77	41 010,13
Muut saamiset	35 131,49	35 131,49
Siirtosaamiset	0,00	7 529,75
Lyhyt aikaiset saamiset	62 125,26	83 671,37
Rahat ja pankkisaamiset	676 110,19	532 801,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 226 660,74	1 169 949,41
VASTAAVAA	1 667 131,34	1 606 882,64
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Oma pääoma	1 112 760,21	1 111 379,50
Muut rahastot		
Muut rahastot	54 156,51	54 156,51
Tilikauden voitto	6 826,14	1 380,71
OMA PÄÄOMA	1 173 742,86	1 166 916,72
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	24 066,09	9 726,50
Ostovelat	239 780,44	119 474,31
Muut velat	51 589,91	94 058,95
Siirtovelat	177 952,04	216 706,16
VIERAS PÄÄOMA	493 388,48	439 965,92
VASTATTAVAA	1 667 131,34	1 606 882,64

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Taito Itä-Suomi ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Taito Itä-Suomi ry:n (y-tunnus 0215846-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustani.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota, enkä esitä siitä minkäänlaista varmennusjohtopäätöstä.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että vuosikertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Mikkelissä 6. päivänä huhtikuuta 2021

Jenni Kovanen
KHJ